

*“Без правог познавања прошлости своје  
не може један народ ни да појми и  
схвати задатак му у садашњости”  
М. Валтровић, 1886.*

У организацији Скупштине града Ниша а у оквиру прославе дана Св. цара Константина и царице Јелене, одржан је од 03. до 05. јуна први међународни Научни скуп на тему “НИШ И ВИЗАНТИЈА”. Симпозијум је одржан у свечаној сали Универзитета у Нишу. У холу испред сале, у сарадњи са Народним музејем Ниш, била је постављена изложба копија, сада неповратно изгубљених, фресака из Ранохришћанске гробнице у Јагодин Мали, као и изложба књига из фонда Универзитетске библиотеке на тему “Ниш и Византија”. Скуп је благословио Владика нишки Господин Иринеј, учеснике поздравио градоначелник г. Горан Ђирић а отворио председник САНУ академик Дејан Медаковић. Реферати су према предвиђеној сатници, првог и другог дана излагани у преподневним и послеподневним сесијама, док је последњи дан био резервисан за свечани пријем у Скупштини града и обилазак споменика културе Ниша и његовог окружења.

У *осмишљавању* симпозијума, пошло се од чињенице да је средњовековна прошлост Ниша недовољно знана. Непотпуна истраженост, чак и знаних објеката, као да се најгачније може објаснити незаинтересованошћу, а не само недостатком материјалних средстава. Тако се дошло до поражавајућег нивоа познавања хришћанске прошлости Ниша, који је у политичком, економском, верском, културном и уметничком погледу заузимао значајно место у византијском царству, чије су тековине чврсто уграђене у темеље европске цивилизације и уметности. Ни чињеница да је у Нишу рођен св. Цар Константин, коме хришћански део света дугује оно што јесте, није била довољан разлог да му се посвети дужна пажња. С друге стране, и они знани споменици, на неодговарајући начин се штите и одржавају. Из тог разлога, сматрајући да је историско-уметничко наслеђе Ниша неодојиво од европске културе и уметности, приступило се организовању међународног научног скупа са темом “НИШ И ВИЗАНТИЈА”.

*Идеја* организатора симпозијума је да окупи еминентне истраживаче који се баве византијском и поствизантијском историјом уметности, као и истакнуте научнике из оних области без чијих сазнања је немогуће у целости сагледати историјско-уметничко наслеђе Ниша. То је подразумевало присуство истотичара уметности, историчара, археолога, класичних филолога, теолога и теоретичара средњовековне књижевности, филозофије и естетике. *Намера* организатора симпозијума, који има за тему ранохришћанско, византијско и поствизантијско културно наслеђе, као и одјек византијских уметничких тековина на потоње, духовно, културно и уметничко стваралаштво Ниша и Балкана, је да се научно аргументовано сагледа место Ниша у културном мозаику Европе. Окупљање угледних научника, посебно оних са Балкана, и

усмеравање њихових знања на просторе града Ниша, од непрозењљивог је значаја у расветљавању многих непознаница из историјско-уметничке прошлости Ниша и области која му гравитира. Само на темељима знања о богатој хришћанској прошлости може се доћи до праве слике о граду Нишу. *Задатак* симпозијума је да скрене пажњу европске научне јавности на значај Ниша за свеколики хришћански савет.

Из излагања проф. Дејана Медаковића сагледава се значај историјско-уметничко наслеђе Ниша, неопходност његовог откривања и изучавања у оквиру византијског света и савременог историјског тренутка. Сматра да је тематика скупа добро изабрана јер обухвата све видове политичког и духовног живота не само града Ниша, већ читаве регије. Реферат проф. Медаковића садржи идејне смернице које ће организатору послужити као водиле при организовању скупа који треба та прерасте у редовно окупљање на дан Св. Цара Константина и Царице Јелене.

Намера организатора научног скупа је да окупљање еминентних истраживача прерасте у редовно, на дан Св. цара Константина и царице Јелене. Реферати учесника скупа штампаће се у Зборник радова, чијом ће промоцијом сваке следеће године започињати сипозијум.

Миша Ракоција



Сл. Дани Светог цара Цонстантина и царице Селене, литије



Сл. 2 Отварање научног скупа, благослов Епископа нишког Господина Иринеја



Сл. 3 Читање реферата, др Александар Лома



Сл. 4 У обиласку споменика културе